

AVROPA KREDİT TRANSFER SİSTEMİNİN YARATDIĞI İMKANLAR

SEVİNC TAĞIYEVA

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Qida Sənayesi Kolleci
"Qeydiyyat, qiymətləndirmə və monitoring" şöbəsinin müdiri.

E-mail: tagiyeva.sevinc01@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0000-1155-3995>

Məqaləyə istinad:

Tağıyeva S. (2024). Avropa Kredit Transfer Sisteminin yaratdığı imkanlar. *Azərbaycan məktəbi*, № 4 (709), səh. 106–112

DOI: 10.30546/32898065.2024.4.124

Məqalə tarixçəsi

Göndərilib: 18.07.2024

Qəbul edilib: 09.09.2024

ANNOTASIYA

Tədris prosesinin Bolonya bəyannaməsinin əsas tələblərindən biri olan Avropa Kredit Transfer Sisteminə uyğun olaraq təşkil edilməsi ali və orta ixtisas təhsili müəssisələri üçün yeni bir texnologiyadır. Bu sistem tədris planlarının şəffaflığını təmin edir, təhsil proqramlarının akademik tanınmasına imkan yaradır, tədris planının strukturunu, tələbələrin dərş yükünü və onların təlimdə əldə etdikləri nəticələri əks etdirir. Eyni zamanda, bu sistem tələbələr üçün xaricdə akademik tanınmaya zəmanət verir, digər ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmalarına şərait yaradır.

Açar sözlər: Avropa Kredit Transfer Sistemi (AKTS), akademik mobillik, məlumat kitabçası, qiymətləndirmə sistemi, Ümumi Orta Müvəffəqiyyət Göstəricisi (ÜOMG), akademik borc.

OPPORTUNITIES CREATED BY THE EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM

SEVINJ TAGHIYEVA

Head of the 'Registration, Evaluation, and Monitoring' Department at the Food Industry College under Azerbaijan State University of Economics.

E-mail: tagiyeva.sevinc01@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0000-1155-3995>

To cite this article:

Taghiyeva S. (2024). Opportunities created by the European Credit Transfer System. *Azerbaijan Journal of Educational Studies*. Vol. 709, Issue IV, pp. 106-112

DOI: 10.30546/32898065.2024.4.124

Article history

Received: 18.07.2024

Accepted: 09.09.2024

ABSTRACT

One of the main requirements of the Bologna Declaration is the organization of the educational process by the European Credit Transfer System, which has become a new technology for our higher and secondary specialized educational institutions. This system provides "transparency" of curricula and academic recognition of educational programs, reflecting the structure of the curriculum, the teaching load of students, and the results achieved by them in the training process. At the same time, this system guarantees students' academic recognition abroad and allows them to continue their education in other higher and secondary specialized educational institutions.

Keywords: European Credit Transfer System (ECTS), academic mobility, information package, evaluation system, Grade Point Average (GPA), academic debt.

GİRİŞ

Azərbaycan Respublikası təhsil sisteminin inkişafının əsas strateji istiqamətlərindən biri onun dünya standartlarına uyğunlaşdırılması, dünya təhsil məkanına inteqrasiya edə biləcək rəqabət qabiliyyətli milli təhsil sistemi modelinin formalaşdırılmasıdır. Bu məqsədlə 2005-ci ildə Azərbaycan könüllü olaraq Bolonya prosesinə qoşulub. Qloballaşma şəraitində vahid Avropa təhsil məkanında baş verən proseslərdən təcrid olunmaq Azərbaycanın təhsil sistemi üçün mənfi nəticələrə gətirib çıxara bilərdi. Bu prosesə qoşulmaq isə onun dünya təhsil məkanına inteqrasiya etmək məqsədlərinə cavab verirdi. Bolonya prosesinə qoşulmaqla Azərbaycan öz milli ənənələrini saxlayaraq Avropa təhsil məkanının bir hissəsinə çevrildi, aparılacaq islahatların gələcək istiqamətlərini və onun həddlərini qabaqcadan müəyyənləşdirdi.

Tələbə mobilliyini asanlaşdırmaq və tələbələrə xaricdə aldığı təhsilin öz ölkələrində və əksinə öz ölkələrində aldığı təhsilin kredit sistemi tətbiq olunan istənilən ölkədə tanınmasına nail olmaq üçün Avropa Birliyi (AB) tərəfindən Avropa Kredit Transfer Sistemi (AKTS) yaradılıb. Akademik tanınma sistemi olan Avropa Kredit Transfer Sisteminin əsas məqsədi tələbələrə iş yükünü və təhsil alma istiqamətini müəyyənləşdirməklə təhsil proqramında tələb olunan kompetensiyalara nail olmağı və müxtəlif ölkələrin təhsil müəssisələrində oxuyan tələbələrə aldığı təhsilin nəticələrinin tam və ədalətli şəkildə müvafiq orqanlar tərəfindən qarşılıqlı olaraq tanınmasını təmin etməkdir. Bu baxımdan, Avropa Kredit Transfer Sistemi təhsil sahəsində Avropa səviyyəsində keçərlə bir “ortaq dil” olaraq qiymətləndirilir.

PROBLEMİN QOYULUŞU

Avropa Kredit Transfer Sisteminin tələbələrə yaratdığı imkanlardan biri tələbə və təhsilverənlərin (müəllimlərin) akademik mobilliyidir ki, bu da tələbələrə həm öz ölkəmizdə, həm də digər ölkələrdə orta ixtisas

təhsili proqramını həyata keçirən istənilən müəssisədə müvafiq təhsil proqramına uyğun sərbəst təhsil almaq, yəni tələbələrin həmin təhsil müəssisəsinin akademik həyatında fəal şəkildə iştirak etmək, müəllim heyətimizin isə akademik fəaliyyət göstərmək hüququdur. Müəllim heyətimizin mobilliyi, mühazirənin oxunması, seminarların və praktik məşğələlərin tədrisi orta ixtisas təhsili müəssisələri arasında qarşılıqlı razılıq əldə etməklə aparılır.

AKTS çərçivəsində xaricdə təhsil almağa qərar verən tələbənin edəcəyi ilk iş ixtisasına uyğun proqrama malik olan təhsil müəssisəsinə müəyyənləşdirməkdir. Bu məqsədlə AKTS-ə qoşulan müəssisələrin hazırladığı dərslər proqramının quruluşu, dərslərin məzmunu haqqında məlumat verən “Məlumat kitabçasından” (*information package*) faydalanmaq olar. Təhsil müəssisəsi müəyyən olunduqdan sonra tələbə tərəfindən ərizə forması doldurulur (application form) və akademik tanınmanın zəmanət altına alınması məqsədi ilə tələbə və tələbənin oxuduğu müəssisə, eləcə də xaricdəki təhsil alacağı müəssisə arasında üçtərəfli müqavilə imzalanır (*learning agreement*). Ölkələr arasında istər təhsil, istərsə də qiymətləndirmə sistemlərindəki fərqlərə görə tələbələrə dərslərinin müəyyənləşdirilməsində və aldığı qiymətlərin köçürülməsində, bir qayda olaraq, “ortaq dil”dən istifadə olunması məcburidir. Bu məqsədlə hər fənn üçün AKTS krediti (*ECTS credit*) müəyyən olunur, alınan qiymətlər isə AKTS qiymətləndirmə sisteminin (*ECTS grading scale*) köməyi ilə hərfi qiymətə çevrilir. Bütün bu işlərin reallaşmasında dövlətlər arasında bağlanan təhsil müqavilələri mühüm rol oynayır. Kredit sistemi ilə tədrisin təşkilində tələbələrə akademik mobilliyi onların digər orta ixtisas təhsili müəssisələrində və xarici ölkələrin müvafiq təhsil müəssisələrində ayrı-ayrı fənlərdən qazandıqları kreditlər ilə təmin edilir ki, bu kreditlər tələbənin təhsil aldığı orta ixtisas təhsil müəssisəsi tərəfindən tanınmalıdır və digər orta ixtisas təhsili müəssisələrində qazanılan kreditlərin sayı ixtisas üzrə nəzərdə tutulmuş kreditlərin 30 faizindən çox olmamalıdır.

Kredit fənnin məzmununa və həcminə uyğun olaraq, onun mənimsənilməsinə ayrılan vaxtın ölçü vahidi və təhsilin nəticələrini müqayisə etmək üçün Avropa məkanında qəbul olunmuş etalondur. Kredit həmçinin təhsil proqramında fənn üzrə bilik və bacarığa (kompetensiya) qoyulan tələblərə nail olmaq üçün tələbənin əmək tutumunun ölçü vahididir. Tələbənin əmək tutumu dedikdə, onun mühazirələrin dinlənməsinə, seminar və laboratoriya işlərində iştirakına, imtahanların verilməsinə, müstəqil işə və s. sərf etdiyi vaxt nəzərdə tutulur. Bir kredit tələbənin auditoriya və auditoriyadan-kənar 30 saatlıq işinə bərabərdir. Kredit sisteminin digər sistemlərdən üstünlüyü ilə fərqləndirən 3 əsas funksiyası vardır:

- tədris prosesində tələbə və müəllimlərin bərabərhüquqlu subyekt kimi qəbul edilməsi;
- tələbənin öz təhsilalma trayektoriyasını müstəqil müəyyənləşdirməsi və bununla da onun fəallığının artırılması;
- tələbənin mobilliyinin təmin edilməsi, yəni tələbəyə digər təhsil müəssisəsində ayrı-ayrı fənlərin mənimsənilməsinə şəraitin yaradılması və onun nəticəsinin təhsil aldığı müəssisədə tanınması.

“Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 23 aprel tarixli 76 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Orta ixtisas təhsilinin dövlət standartı və proqramı”na, 2011-ci il 14 yanvar tarixli 7 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Orta ixtisas təhsili müəssisələrinin Nümunəvi Nizamnaməsi”nə və Avropa Kredit Transfer Sisteminə uyğun olaraq hazırlanmış “Orta ixtisas təhsili müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları” təşkilati hüquqi formasından, mülkiyyət növündən, tabeliyindən asılı olmayaraq ölkəmizdə fəaliyyət göstərən bütün orta ixtisas təhsili müəssisələrində tətbiq edilir. Bu qaydaların orta ixtisas təhsili müəssisələrində tətbiq edilməsi məqsədilə 2014-cü ildə Təhsil Nazirliyi tərəfindən Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində akademik məsləhətçilərin (tyutorlar) təlimi keçirilib. Təlimdə respublika üzrə fəaliyyət

göstərən orta ixtisas təhsili müəssisələrinin nümayəndələri iştirak edərək Avropa Kredit Transfer Sistemi ilə tanış olub və bu sistemin xüsusiyyətlərini, tətbiqi yollarını öyrəniblər.

Hər bir orta ixtisas təhsili müəssisəsi tələbələrini kredit sisteminin təşkili qaydaları ilə tanış etməli və tələbəyə təhsil müddətində tədris planında nəzərdə tutulmuş krediti qazanmasına şərait yaratmalıdır. Bu məqsədlə akademik məsləhətçilər (tyutor) xidməti təşkil edilib. Akademik məsləhətçi orta ixtisas təhsili müəssisələrində tədris məsləhətçisidir və kredit sistemi ilə təhsil alan tələbələrə kömək göstərmək, onların hüquqlarını və akademik maraqlarını qorumaq məqsədi ilə bu işə cəlb olunurlar, tədris planlarının tərtibində və dəyişikliklər olunmasında tələbələrə məsləhətlər verir və fərdi tədris planlarının qəbulunu təşkil edirlər. Bundan əlavə, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) nəzdində Qida Sənayesi Kollecinə təyin olunmuş tyutorlar tədris prosesinin təşkili ilə bağlı bütün zəruri məlumatları və sənədləri ümumi olaraq kredit sistemi ilə əlaqədar baş verən dəyişiklikləri həm tələbələrə, həm də fənləri tədris edən müəllimlərə təqdim edir, tələbələrin akademik borcu yaranmış fənlərdən kredit borclarını ləğv etmələri üçün yay semestrinin təşkil olunmasında mühüm rol oynayırlar. Tələbələrin əvvəlki tədris illərindən yaranan akademik borclarının ləğvi məqsədilə fənn üçün müəyyən edilən məbləğin 25%-ni ödəməklə alt qruplarda dərslər dinləmədən imtahanlarda iştirak etmələri üçün görülən tədbirlər (imtahanların təşkili, cədvəl tərtibi, ödənişlərin ödənilməsinə nəzarət və s.), imtahan sessiyası bitdikdən sonra cari qış və yaz imtahan sessiyasından akademik borcu yaranmış tələbələrin ərizələrini qəbul edib alt qrupa ödəniləcək məbləğin 25%-ni ödəməklə növbəti semestr başalayanadək dərsləri yenidən dinləmədən birbaşa imtahanlarda iştirak etməsi üçün görülən müvafiq tədbirlər, imtahanın keçirilməsi üçün yaradılan şərait (imtahanların təşkili, cədvəl tərtibi, ödənişlərin ödənilməsinə nəzarət, imtahan otaqlarının təyin olunması, kodlaşdırma cədvəlinin tərtibi və s.), tədrisi kredit sistemi

ilə təşkil olunmuş qruplarda hər semestrə 1 dəfə kollokviumların keçirilməsinə olunan nəzarət (kollokviumların keçirilməsi məqsədilə cədvəl tərtibi, jurnallara nəticələrin köçürülməsi prosesinə nəzarət və.s), ÜOMG (Ümumi Orta Müvəffəqiyyət Göstəricisi) hesablanması və s. kimi işlərin məhz kollecin akademik məsləhətçiləri məsuldur. Tyutorlar Avropa Kredit Transfer Sisteminin tətbiq edilməsi sahəsində müəyyən təcrübəsi və səriştəsi olan ali təhsilli şəxslər arasından təhsil müəssisəsinin direktoru tərəfindən təyin olunur. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) nəzdində Qida Sənayesi Kollecinə təyin olunmuş tyutorlar müəllimlərlə "Kredit sisteminin təşkili qaydalarında, xüsusən balların hesablanması prosesində baş verən anlaşmazlıqları aradan qaldırmaq üçün treyninqlər keçirir, tələbələrə AKTS-in (Avropa Kredit Transfer Sisteminin) tətbiq edilməsi ilə bağlı təlimatlandırmaq məqsədilə kredit sisteminin mahiyyəti, tədris prosesində müəllim və şagirdlərin bərabər-hüquqlu subyekt kimi qəbul edilməsi, tələbə mobilliyinin təmin edilməsi və s. barəsində mütəmadi seminarlar təşkil edirlər.

Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 20 may tarixli 230 nömrəli qərarına əsasən 2010-cu ildən etibarən 9 illik və 11 illik bazada kolleclərə qəbul olan və müvafiq illərdə təhsilini başa vuran subbakalavrların ali təhsil müəssisələrinə imtahansız qəbul olmaq hüququ var. Qəbul imtahanlarında iştirak etmədən ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən subbakalavrlar ixtisas seçimində (müsabiqədə) iştirak edirlər. İxtisas seçimi zamanı eyni yerə iki subbakalavr iddia edirsə, o zaman ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi (ÜOMG) və Təhsil haqqında sənədə (attestata) tədris dili, ədəbiyyat, xarici dil, riyaziyyat, Azərbaycan tarixi, ümumi tarix, fizika, kimya, biologiya, coğrafiya fənləri üzrə qeyd olunmuş yekun qiymətlərin ədədi ortası göstəriciləri daha yüksək olan subbakalavra üstünlük verilir. Bu qərarla bəkalavrların orta ixtisas təhsili müəssisələrinə imtahansız, lakin ödənişli əsaslarla qəbulu da öz əksini tapıb.

Avropa Kredit Transfer Sisteminin yaratdığı çoxsaylı imkanlardan biri də təhsil proqramı üzrə kredit sisteminin tətbiqi ilə təşkil olunmuş tədris prosesində tələbəyə müəllim seçmək, akademik məsləhətçi (tyutor) seçmək hüququnun verilməsidir ki, bu da tələbələrin qruplar üzrə siyahısı ərizələrinin qeydə alınma ardıcılığına görə müəyyənləşdirilir. Orta ixtisas təhsili müəssisələrində tələbələrin fənləri və müəllimləri seçimi əsasında fənlər üzrə dərs cədvəli tərtib olunur. Qeyd etmək lazımdır ki, tələbə tədrisin keyfiyyəti, müəllimlərin fəaliyyəti haqqında münasibət bildirməkdə azaddır və onun münasibəti istənilən təhsil müəssisəsi üçün əsasdır.

Avropa Kredit Transfer Sisteminin tələbələrə yaratdığı digər maraqlı imkanlardan biri də təhsil müddətinin tələbənin öz arzu və nailiyyətlərinə uyğun yönləndirilməsidir. Kredit sistemi ilə tədrisin təşkili qaydalarına əsasən akademik borcu qalan tələbələr (fərdi tədris planında qeyd edilən fənlərin ən azı birindən müəyyən olunmuş krediti qazana bilməyən tələbələr) üçün ya növbəti müvafiq semestrlərdə dərs dinlənilməsinə buraxılması üçün şərait yaradılmalı, yaxud da yay tətilində 6 həftədən ibarət (sonuncu 1 həftəsi imtahanlar olmaqla) yay semestri təşkil olunmalıdır. Yay semestrinin təşkili nəticəsində tələbə həm akademik borclarını ləğv edə, həm də müvəffəqiyyət qazandığı fəndən qiymətini yüksəldə bilər.

Bundan əlavə AKTS-nin üstünlüklərindən biri də akademik borcu olmayan tələbəyə gələcək peşə fəaliyyətində istifadə etməsi və ya oxşar ixtisas üzrə əlavə təhsili alması üçün ödənişli əsaslarla müvafiq ixtisasın fənlərini seçərək subbakalavr dərəcəsi və müvafiq diplom da ala bilər. Bu zaman tədris planında (forma 1) nəzərdə tutulmuş fənlərin və bu fənlərin kreditləri tələbənin yeni seçdiyi oxşar ixtisasın fənləri və kreditləri ilə ən azı 70 faiz eyni olmalıdır.

Bütün yeni tətbiq olunan sahələrdə boşluqlar olduğu kimi bu sahədə də müəyyən boşluqlar iş prosesinin gedişatına çətinliklər yaradırdı. Məsələn, tədris planında vacibliyinə,

məzmununun mənimsənilməsi ardıcılığına görə məcburi və ardıcıl öyrənilən fənlərdən (prerekvizit fənlər) akademik borcu yaranan tələbələr normativ təhsil müddətində məzun ola bilmirdilər. Bununla belə, tələbənin cari semestrə akademik borcu qaldığından o növbəti semestrə təqaüddən məhrum olmaqla yanaşı, qarşıda daha böyük maneələrlə üzləşirdi. Əgər həmin tələbə növbəti semestrə götürdüyü bütün fənlərdən kreditlərini qazanarsa ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi (ÜOMG), fənlər üzrə akademik nailiyyətləri nəzərə alınmaqla onun təqaüdü bərpa oluna bilər. Belə bir problemlə qarşılaşan tələbələrin Diplomqabağı təcrübələrə və həmçinin Yekun Dövlət Atestasiyası imtahanlarına buraxılmadıqlarını da nəzərə alsaq, növbəti tədris ilində akademik borcunun artması üzündən ödəniləcək kredit məbləği də artır, bu isə tələbələrə maddi baxımdan əngəllər törədirdi. Lakin bu sahədə müsbət addımlar atıldı. Elm və Təhsil Nazirliyinin 27 yanvar 2017-ci ildə imzaladığı 49 nömrəli əmr, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 26 dekabr tarixli 354 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Orta ixtisas təhsili müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları"nda dəyişikliklərin edilməsi bunun bariz nümunəsidir. "Orta ixtisas təhsili müəssisələrində tələbələrin köçürülməsi, təhsilalma formasını dəyişməsi, xaric edilməsi, bərpa olunması və akademik məzuniyyət verilməsinə dair müvəqqəti Qaydalar" tələbələrə asanlıqla bir müəssisədən digərinə köçürülmə, bir ixtisasdan digər ixtisasa köçürülmə və digər imkanlar yaradır. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 26 dekabr tarixli 354 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Orta ixtisas təhsili müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları"nda edilən dəyişikliklərdə isə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticələrinə görə qeyri-müvəffəq qiymət almış, yəni akademik borcu yaranmış tələbələrə müvafiq olaraq hər fəndən bir dəfə olmaqla hər semestrə cəmi iki fəndən növbəti semestrin dərsləri başlayana qədər imtahan vermək üçün şərait yaradılır ki, tələbə bu imtahanlarda

müvəffəq qiymət alaraq (akademik borclarını ləğv edərək) növbəti semestrə tədris olunacaq prerekvizit (tədrisi ilk növbədə zəruri olan, davamlı) fənlərin dinlənilməsinə buraxılırlar. Nəticədə belə tələbələrə normativ təhsil müddətində məzun olmaq şansı verilir. Tələbələrin imtahan sessiyasının nəticələrindən narazı qaldığı halda Apellyasiya komissiyasına müraciət edə bilər. Apellyasiya komissiyası imtahanlar təşkil olunduğu vaxtdan paralel olaraq fəaliyyətə başlayır. Apellyasiya komissiyasının üzvləri direktor tərəfindən təyin olunur və bu zaman tələbənin maraqlarını orta ixtisas təhsil müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili qaydalarına, Əsasnaməyə və Nizamnaməyə əsasən qoruyan akademik məsləhətçinin həmin komissiyaya üzv olması ən vacib məsələlərdən biridir. Apellyasiya komissiyasının əsas məqsədi tələbələrin hüquqlarını qorumaq, imtahan suallarında olan nöqsanları aradan qaldırmaq, imtahan sessiyalarının şəffaf keçirilməsini və tələbələrin imtahan nəticələrindən narazı qalmamasını təmin etməkdir.

Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 26 dekabr tarixli 354 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Orta ixtisas təhsili müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları"nda edilən dəyişikliklərdən və tələbələrin vaxtında məzun olmaları üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən nüanslardan biri də akademik borcu olan tələbələrin onlar üçün müəyyənləşdirilmiş hər semestrə 30 kredit fəndən əlavə olaraq təhsil haqqının ödənilməsi qaydalarının tələblərinə uyğun fənn (fənlər) götürdüyündə bu fənlərin kredit sayı 8-dən (ümumilikdə 38 kredit) 10 kreditə (ümumilikdə 40 kredit), yay semestrinin təşkil olunması zamanı isə tələbənin götürdüyü fənlər üzrə kreditlərin cəmi 9 kreditdən 10-a qədər artırılması oldu.

Yaxın vaxtlarda Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən orta ixtisas təhsili pilləsində tələbələrin ixtisasını, təhsil müəssisəsini, təhsilalma formasını dəyişməsi ilə əlaqədar müvafiq Qaydaların və elektron sistemin izahına dair olduqca vacib, əhəmiyyətli təlimlər keçirildi. Təlimdə Orta ixtisas təhsili müəssisələrində

təhsil alanlar tərəfindən təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsilalma formasının dəyişdirilməsi, onların təhsil müəssisəsindən xaric və ya təhsil müəssisəsinə bərpa olunması, habelə təhsil alanların təhsilini müvəqqəti dayandırmasını tənzimləyən Qaydalarda (Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Kollegiyasının 21 Fevral 2024-cü il tarixli Qərarı) əks olunan müddəaların hər birinə aydınlıq gətirildi, təhsilverənlərin bütün sualları Elm və Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən cavablandırıldı. Orta ixtisas təhsili müəssisələri təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsilalma formasının dəyişdirilməsi, təhsil müəssisəsinə bərpa olunması, habelə təhsilin müvəqqəti dayandırılması (akademik məzuniyyətin verilməsi) ilə bağlı müəyyən sənədlər toplanaraq qərar qəbul edildikdən sonra 5 iş günü ərzində müvafiq əmrlər verilir. Bununla belə, cari qərarların nəticələrindən narazı qalmış tələbələrin şikayətlərinə baxılması üçün Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən Apellyasiya Komissiyası yaradılaraq 10 gün müddətində baxılır və müvafiq qərar qəbul edilir. Apellyasiya Komissiyasının qərarından narazı qalan tələbə (yaxud sabiq tələbə) məhkəmə qaydasında şikayət edə bilər.

NƏTİCƏ

Avropa Kredit Transferi Sistemi (AKTS) tələbənin dərslərinə əsaslanan tələbə mərkəzli kredit sistemidir. Tələbənin kursu uğurla başa vurması üçün görməli olduğu bütün işləri (nəzəri kurs, təcrübə, seminar, fərdi iş, imtahanlar, tapşırıqlar və s.) əks etdirən vahiddir. Tələbə mobilliyini və tələbələrin xaricdə təhsilinin öz ölkələrində akademik tanınmasını asanlaşdırmaq üçün Avropa İttifaqı tərəfindən hazırlanmış AKTS proqram kurikulumlarının hazırlanmasında orta ixtisas təhsil müəssisələrinə kömək edir, eyni zamanda proqramların milli və beynəlxalq miqyasda daha asan müqayisə edilməsinə imkan verir. Ölkəmizin Orta ixtisas təhsili müəssisələri kredit və qiymətləndirmə sistemlərini AKTS prinsiplərinə uyğunlaşdırmaq üçün səylərini davam etdirirlər.

Avropa Kredit Transfer Sisteminin tələbələrimizə yaratdığı imkanlar sonsuzdur. Əsas məsələ odur ki, bu imkanlardan səmərəli istifadə edən tələbələrimizin sayı çox olsun. Cəmiyyətimizin savadlı kadrlara hər zaman ehtiyacı var. Ona görə də dövlətimizin təhsilə ayırdığı diqqəti qiymətləndirmək və savadlı kadrlar yetişdirmək bizim borcumuzdur.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

- ¹ Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 26 dekabr tarixli 354 nömrəli qərarı.
- ² Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 20 may tarixli 230 nömrəli qərarı.
- ³ Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Kollegiyasının 21 fevral 2024-cü il tarixli KQ-02 Qərarı ilə təsdiq edilmiş 2 Nəli əlavə.